

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

เอกสารผลงาน

ลำดับที่ 3

เรื่อง มาตรฐานการควบคุมภายในด้านกฎหมาย

(เป็นเอกสารลับทางราชการ)

โดย

นางนิภา รัตนานูวัตติ

ตำแหน่ง นิติกร 7 ว

ผู้ขอรับการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง

นิติกร 8 ว ตำแหน่งเลขที่ 148

กลุ่มงานกฎหมาย สำนักบริหารกลาง

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

คำนำ

ด้วยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ประกาศใช้ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 กำหนดให้หน่วยงานภาครัฐ จัดวางระบบการควบคุมภายในให้แล้วเสร็จภายใน 1 ปี นับแต่วันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ คือวันที่ 27 ตุลาคม 2544 ซึ่งการจัดระบบควบคุมภายในมีความสำคัญและจำเป็นในการบริหารงาน เป็นกลไกพื้นฐานสำคัญของกระบวนการกำกับดูแลการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในหน่วยงาน ผู้บริหารมีหน้าที่กำหนดนโยบายและมาตรการควบคุมภายในของหน่วยงาน และเจ้าหน้าที่ทุกระดับในหน่วยงานควรให้ความร่วมมือและสนับสนุนการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในของหน่วยงานที่กำหนดขึ้น ซึ่งมาตรฐานการควบคุมภายในได้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแม่บทสำหรับหน่วยงานของภาครัฐใช้เป็นแนวทางจัดวางระบบการควบคุมภายในให้เหมาะสมกับลักษณะ ขนาด และความสลับซับซ้อนของส่วนงานในความรับผิดชอบและมีการประเมินผลการควบคุมภายในและปรับปรุงการควบคุมภายในให้มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพอยู่เสมอ ซึ่งผู้ขอรับการประเมินได้เป็นผู้กำหนด และตรวจสอบแนวทางในการควบคุมภายในของหน่วยงาน ในกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน และเป็นผู้กำหนดมาตรการควบคุมภายในด้านกฎหมายของกองนิติการ กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ซึ่งผู้ขอรับการประเมินต้องใช้ความรู้ความสามารถ ความอดุสาหะ วิริยะอย่างสูงมากเนื่องจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงานเป็นองค์กรที่มีหน่วยงานทั่วประเทศ การควบคุมภายในจะแตกต่างกัน พร้อมทั้งต้องดำเนินการจัดทำมาตรการควบคุมภายในของหน่วยงานของผู้ขอรับการประเมินเอง คือ กองนิติการ ซึ่งต้องใช้เวลา ความเสียสละ ความอดทน ในการศึกษาค้นคว้าเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำดังกล่าวด้วยเช่นกัน จนการดำเนินการในเรื่องมาตรการควบคุมภายในในภาพรวมของกรมพัฒนาฝีมือแรงงานประสบผลสำเร็จ สามารถเป็นแบบอย่างให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงานได้เป็นอย่างดี

นิภา รัตนานูวัตติ

เมษายน 2547

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

บทคัดย่อ

1

บทที่ 1 บทนำ

3

- ความเป็นมาและสภาพสำคัญของปัญหา
- วัตถุประสงค์
- วิธีการศึกษา
- ขอบเขตของการศึกษา
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

บทที่ 2 แนวความคิดทฤษฎี

6

บทที่ 3 การศึกษาระบบการควบคุมภายใน

8

บทที่ 4 มาตรฐานควบคุมภายในด้านกฎหมาย

26

บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

54

บรรณานุกรม

56

ภาคผนวก

บทคัดย่อ

ชื่อผลงาน : กรณีศึกษามาตรฐานควบคุมภายในด้านกฎหมาย

ชื่อผู้เขียน : นางนิภา รัตนานูวัตติ

ตำแหน่ง : นิติกร 7 ว

หน่วยงาน : กลุ่มงานกฎหมาย สำนักบริหารกลาง

สำนักงานปลัดกระทรวง

กระทรวงแรงงาน

ในการศึกษามาตรฐานควบคุมภายในด้านกฎหมายนี้ โดยที่ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 27 ตุลาคม 2544 ส่งผลให้หน่วยงานภาครัฐต้องปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวแล้วรายงานการควบคุมภายในที่ได้ปฏิบัตินั้นให้ผู้กำกับดูแล (ปลัดกระทรวงแรงงาน) ผู้บริหาร (อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน) ผู้ตรวจสอบภายใน ระดับกระทรวง และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินทราบทุกกระยะ 60 วัน ซึ่งตามระเบียบดังกล่าว การควบคุมภายในต้องมีข้อมูล ดังต่อไปนี้

- (1) สรุปภารกิจและวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานที่สำคัญ
- (2) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมการควบคุม โดยเฉพาะความซื่อสัตย์ และจริยธรรมของผู้บริหารระดับสูงและเจ้าหน้าที่
- (3) ความเสี่ยงที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน
- (4) ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงที่สำคัญ
- (5) ผู้รับผิดชอบประเมินระบบการควบคุมภายในและวิธีการประเมินผล เมื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น การจัดทำรายงานต้องประกอบด้วย
 - (1) สภาพแวดล้อมของการควบคุม
 - (2) การประเมินความเสี่ยง

- (3) กิจกรรมการควบคุม
- (4) สารสนเทศและการสื่อสาร
- (5) การติดตามผล

ซึ่งผู้ขอรับการประเมินได้ดำเนินการในฐานะเลขานุการคณะทำงานการจัดระบบควบคุมภายในของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน จึงต้องปฏิบัติหน้าที่ในการยกร่าง/ตรวจสอบการดำเนินการดังกล่าวตลอดจนการจัดระบบควบคุมภายในของหน่วยงานของผู้ขอรับการประเมินเอง โดยต้องใช้ทั้งความวิริยะ อุตสาหะ ความใฝ่รู้ ประสพการณ์ โดยต้องทุ่มเททั้งกำลังกาย กำลังปัญญา ในที่สุดระบบการควบคุมภายในของกรมพัฒนาฝีมือแรงงานก็สามารถถูกล่วงไปด้วยดี สามารถเป็นตัวอย่างแก่หน่วยงานในกระทรวงแรงงานได้